

Piatok 8.5. 2015 Prosím si viazaničku žiab

2 týždne Milliných prázdnin prešli rýchlejšie ako som očakávala. Mám pocit, že vo Francúzsku mi to šlo vždy pomalšie. Ale možno aj preto, že som bola sama. Teraz je to iné. Okrem toho sme sa snažili vymýšľať program. V stredu sme sa vždy vyšantili v skákacom centre v nákupnom stredisku v Taishane. Keď som tento týždeň cupkala ráno so všetkými tromi k autobusu, zastavil ma Daniel Klein a pomenoval môj výlet „hardcore“. On by sa neodvážil sám ani so svojimi dvoma. Pobavil ma. Pravdou však je, že aj ja potrebujem vypadnúť z ohradeného priestoru.

Obchodák bol túto stredu ešte zavretý, tak sme sa vydali na prieskum malých úzkych uličiek, kde sa konal miestny trh. Ovocie, zelenina, mäso porozkladané na fóliách na zemi. Teplota sa šplhala k 30 stupňom a sparno spôsobilo, že sme za päť minút boli mokří ako myši. Ale bolo to vzrušo. Našli sme aj stánky s čerstvými rybami od výmyslu sveta. Nabudúce prídem asi sama, na otočku, aby som ich potom nenosila hodiny v igelitke. V jednom stánku som kúpila lúpané vlašské orechy. Už nám dochádzajú zásoby na sobotňajšie palacinky. Jasne, že sa nás potrebovali mnohí dotýkať a fotiť. Očkom som neustále pozorovala všetky tri deti. Istota je guľomet.

Pri jednej stareнке Milla vykrikla: „Mami, žaby. Prosím, môžem si jednu zobrať domov?“ Cívela som na zvráskavenú ženu. Sedela na zemi a pred ňou pár kytíčiek. Žaby zviazané nohami a bruškom po 6 kusov. Chabo som jej vysvetlila, že ich tu jedia a rukou slušne odmietla ženu, čo sa mi ich už snažila napchať do tašky. „A prečo ich jedia?“

„Hm, lebo ich je veľa. A keď je človek hladný, zje všetko.“ Skúsila som a Milla stíchla. Po pár metroch sme narazili na stánok s naporcovaným bravčovým. Priamo na zemi. Asi 2 metre odtiaľ ležal horeznak mŕtvy potkan. „A toho prečo nezjedia?“ Dopytovala sa bádatelka. No, ja som mala čo robiť, aby mi zápach neposlal raňajky priamo na ulicu.

V obchodáku bolo príjemne chladno. Všade hukot a hudba. Oblečenie a oblečenie. Číňania sa milujú obliekať trendovo a farebne. Na 3. poschodí sa na 2 hodiny skladáme a deti majú výklus. Gwen sa napcháva dobrotami, čo som objavila v jednom obchode. Americká značka detského fingerfood jedla. Sušienky, pufy, mrazené jogurtové kôpkky, pasta. Nevie sa dojesť.

Už asi 2 týždne bojuje so samostatnosťou. Má dobrý úchop a do úst traťí hneď na prvýkrát. Včera začala loziť po 4. Je zábavná. Keď vyhodnotí, že je nedostatočne rýchla, dá sa na brucho a povytiera podlahu. Všetky body má na bruchu nevyprateľne špinavé. Naučila sa žmurkať. Ak jej je niekto sympatický, tak zatvára pobavene obe oči.

Čas mi ide rýchlejšie aj vďaka kurzu čínštiny, čo som tento týždeň začala. 2x po 1,5 hodiny. Po tej prvej som myslela, že mi roztrhne hlavu. Učili sme sa úvodné frázy a vyslovovanie. Keďže znaky sú mimo môj dosah, pracujeme s Pinyin. Znaky prepísané do latinky v roku 1958. Pri niektorých hláskach som mala pocit, že si dolámem všetko. Uf, bude to veľa cvičenia. No, učiteľka

Carrie, je milá a povzbudzuje. Okrem výslovnosti je treba sa naučiť tóny. Existuje ich 5. Neutrálly – ako vyplazenie jazyka u lekára. Klesajúci – prudko, ako keď sa hreší. Vstupujúci – radostný. Opytovací a nakoniec tichý. V podstate to osté slovo napríklad „ma“ má s každým tónom iný význam. So zlým tónom hovorí každý o úplne inej veci. Nevadí. Odchádzam odhodlaná sa čo to naučiť. Kto vie, kde to v budúcnosti využijem?

So Slavim pokračujeme v randení. Utorky večery, čo sa zmenili z tancovania salsy na reštauráciu, lebo prchký Frantík zrušil pre nedochvilnosť kurz. A 2 obedy v kantíne počas týždňa s kapučínom na terase nad kanceláriami. Užívam si čas. A objavujem svojho manžela. Nadčasov má už toľko, že by mal asi dvojnásobnú dovolenku. Je zaujímavé ho počúvať. Problémy, čo musí riešiť. 3 rozličné kultúry, plus tá jeho, čo musí sklbiť a práce, čo by mali robiť minimálne 4-5 ľudí. Ale má nádej, že postupne dotiahne ľudí z Európy a jeho tím sa rozšíri. S čím klesne množstvo práce. Je do nej zažratý. Odhodlaný dokončiť veci tak, ako sa predpokladajú. Neočakávané posunutia v porovnaní s plánovaním berie ťažko. Je kreatívny a hlavne, teší sa. Teda sem-tam nadáva. Ale v podstate ho to baví. Po večeroch beháva a pláva, aby vypol. A zbavil sa pocitu lepkavosti.

Je všade. Hneď ako človek vylezie zo sprchy. V prípade, že má zapnutú klímu, tak sa dostaví trochu neskôr. Vlasy? Ráno umyjem a večer neznesiem lepkavosť a slnkom spotenú vôňu. Niekedy, keď kojím Gwen, tak sa od seba nevieme odlepiť. Zato som však objavila krém s hadím olejom. Po týždni mám pocit, že mi niekto vymenil ruky. Nechty sú ružové, hladké. Zádery zmizli a koža je príjemná na dotyk. Odhodlala som sa dokonca aj na lak na nechty. Nerátala som, že deti tak zaujme, že po návrate z kurzu nájdem Arlan komplet obľakovaného a Millin matrac na posteli vyzerá, že sa niekto nudil so štetcom. Pranie je tiež kapitola sama o sebe. Nech vonia prací prášok neviem ako dobre, oblečenie vydrží voňavé tak 5 minút. Potom nabehne zápach vlhkosti. Musím dávať pozor aj na veci v skriniach. Po určitom čase vlnnú a smrdia.

V kuchyni sa mi už celkom darí. Objavujeme nové chute a konzistencie. Včera sme mali kura na kari omáčke s ryžou. Milla najprv ohrňala nosom, no, potom zjedla a Arlie kričal : „Mňam, mňam.“ Ryža sa tu pripravuje úplne jednoducho. Zaleje sa vodou, ani sa neumyje, a dá sa na sporák s prikrytým hrncom. Po 25 minútach sa vypína. Bez miešania. Moja mama by povedala: „Mŕtveho nohy.“ No, deťom neskutočne chutí. Na budúce chcem spraviť ryžový nákyp. Namiesto zaváraných marhúľ použijem zrelé mangá. Milla si obľúbila čerstvo očistený ananás na paličke, z trhu. A tento týždeň sme vyskúšali ovocie, čo sme nazvali „Kola“, lebo chutí veľmi podobne.

Vyzerá ako čerešňa, len dužina je stvorená akoby z tisícov červených priestikov, čo rastú nahusto okolo kvôstky. Zistila som ako sa volajú po anglicky „waxberry“, latinsky Mirica rubra alebo vosková bobuľa.

Pri nakupovaní však musím dávať pozor. Hlavne v obchode. Na všade prítomné šváby. Nechcela by som si žiadneho doniesť domov. Preto musím pred vložením igelitiek do tašky oprášiť a striať všetkých návštevníkov.

Utorok 19.5. 2015 Oceanárium s najväčším akváriom na svete

Týždne idú a idú. Niekedy mám pocit, že je utorok a už je piatok. Slávi sa ani nestíha spamätávať. Väčšinou tvrdí, že zase cez týždeň nestihol to, čo si naplánoval

a prekladá veci do ďalšieho týždňa. Minulý týždeň sme si spravili výlet. Autobus do Zhuhai, mesta s približne 2 mil. obyvateľov, odchádza v piatok a aj v sobotu ráno. Nachádza sa v ňom „Ocean kingdom Chimelong“ – oceanárium, s prívlastkom najnaväčšie v Číne.

Cesta autobusom trvala cez 2 hodiny a celý čas som rozmýšľala, či vôbec prestane pršať. Mesto ma prekvapilo ruchom. Zápchami sme sa predierali dobrú polhodinu a posúvali sa slimačím krokom. Potom sme našli taxi, do ktorého sme sa napchali aj s kočíkom bez zloženia.

Chimelong otvorili iba pred rokom. Rozlohou nedokáže konkurovať neďalekému Disneylandu v Hong Kongu, ale pestrosťou áno. Akváriá boli obrovské a aj zastúpenie zvierat zaujímavé. Ľadové medvede, tučniaky,

polárne vlky a líšky. Nespočetné množstvo rýb z rôznych častí sveta. Žraloky a aj delfínia show. Miestami som však zvieratá ľutovala.

Pri vlkoch zavretých v malom priestore a kopou detí, čo búchali na sklo mi prišlo nefér, ako s nimi ľudia zaobchádzajú. Dážď miestami ustal, no, väčšinou mrholilo. Sem-tam sa spustil lejak, ktorý sme museli niekde prečkať schovaní. Po nejakej hodine sme si zvykli, že máme vlhké oblečenie a kvapky nám už ani nevadili. Na obed sme zakotvili v reštike, kde podávali bravčový rezeň. Spokojnosť sa dala cítiť. Tato išiel na dupľu.

So smiechom som konštatovala, že sa stúpačiek na záchodoch asi nezbavíme v celej Číne. Prvé dni po príchode ma stúpacie záchody prekvapovali. Decká sa museli naučiť stiahnuť si oblečenie tak, aby si neocikali a zároveň boli schopní udržať nohy na nášľapkách. Arlanovi sa podarilo padnúť do svojej riadnej dávky hneď na prvý krát.

Kvokol si v pohode. Vykakal sa. Ale pri snahe vstať sa mu šmykla noha a skončil so zadkom v hovienku.

Unavení sme po skončení predstavenia delfínov našli taxík a vydali sa do rezervovaného hotela niekde v centre mesta blízko pláže.

Samozrejme, že v hotelovom počítači nás nevedeli nájsť. No, dali nám izbu. 2-lôžkovú na 17. poschodí. Slávi sa vytočený vrátil na recepciu, aby požiadal o prístelok. Ten priniesli, neviem, či si mysleli, že sa všetci piati nasáckujeme do 1 manželskej posteli. Následne išiel poprosiť o extra prikrývku, aby sme 2 deti uložili na zem. Keď už decká spali, nasledovali odmena za celý deň. Masáž. Dali sme si hodinovú, celotelovú. Hm, bola som ako pierko, aj keď trochu bolela. Tenučka Číňanka vyzerala na 20 kilov, no, sily

v stisku mala ako sumo zápasník.

Nasledujúci deň sme strávili na pláži, potom v parku, ale najmä utekaním pred dažďom. Nepomohlo nič, po pár hodinách čakania sme a j tak museli zakotviť v nákupnom centre. Kúpili sme suché oblečenie pre deti a 4 krabičky plastelíny. Rozložili sme sa na zemi a 2 hodiny modelovali všetko možné. Predpokladám, že správa o rodine belocho, čo sa hrajú v obchodnom dome na zemi s plastelínou sa rozšírila veľmi rýchlo.

Ja som sa snažila prežiť víkend bez prílišného rozmýšľania nad svojím zdravím. Pálenie pri návšteve záchodu mi jasne naznačovala, že mám svoj prvý zápal močového mechúra. Iba sa pridala k zápalu priedušiek, prínosných dutín a uší. Oblasť Guangdong, kde sa nachádzame je známa rôznymi chorobami. Kvôli vlhkej klíme je rodiskom rôznych chrípiek ako vtáčej, či prasacej. V podstate je tu človek chorý veľmi často. Po návrate domov ma začalo pichať v pravej obličke. Nakoniec som skončila s antibiotikami a podľa krvi v moči spolu s bielkovinami som prešla uvoľnením obličkového kameňa. Zvláštne, nikdy som nemala podobné problémy. Doktor tvrdí, že je to spôsobené vysokým potením a bronchitídou. Antibiotiká zabrali už na 2. deň a cítim sa lepšie. Výsledky moču sa zlepšili a bolesť ustala. Do týždňa sa hádam dám dokopy a začnem znovu fungovať.

Pondelok 25.5. 2015 Paličky

Ako sa hovorí: „Keď človek nemá na výber...“ Takže, pred pár týždňami sme si hovorili, že by sme sa mali naučiť jesť paličkami. Keď som sa však pozrela na ryžu, vždy ma odhodlanie prešlo. Na drzovku, som si zobrala lyžicu a v kantíne jedla iba s ňou. O príbore ani nesnímam. No, a dnes sa lyžice minuli. Pozreli sme s tatou na seba a zobrali si

drevenné paličky. Slavi si zobral ryžu a strategicky kuracie krídielka a ja kúsky karfiolu a tofu v nejakej pekelné štipľavej omáčke. Treba dodať, že tofu je tu úplne iné ako na aké sme zvyknutí. Žiadne relatívne tuhé kocky, čo sa dajú jednoducho chytiť. Čínske tofu je mazľavá hmota pripomínajúca vychladnutý puding. Dá sa pokrájať, ale sa rozgníavi medzi prstami. S hrdosťou oznamujem, že dnes sme to obaja zvládli. Síce nám to trvalo dlhšie, ale.... Slávi zjedol ryžu takmer do posledného zrnka a ja som v miske nechala iba šťavu a minikúsky. Asi sa z nás stávajú Číňania.

K stolovaniu Číňanov by sa dalo povedať, že je dosť ...hm...animalistické. Grganie, chlípajúce, mľaskanie. Ale paličkami štrikujú jedna radosť. Mám pocit, že nimi vedia aj piť.

Na čo som si musela zvyknúť je, to, čo nasleduje po stolovaní. Po výjdení z kantíny je bežne vidieť, ako okoloidúci vyslovene chráchajú a čistia si hrdlo a nos po obede. Už ma pár krát aj naplo, hlavne, keď výsledok očisty dopadol priamo predomňa. Je zaujímavé, že očistu vykonávajú ako muži, tak aj ženy.

Asi preto môže človek bežne naraziť na značky „Zákaz plutia“. Na plavárni sú rozmiestnené okolo celého plaveckého bazénu.

